

Motion till riksdagen 2008/09: MJ393

av **Staffan Danielsson och Lennart Pettersson (c)**

Betesregler för mjölkcor i lösdrift

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om att lagstiftningen med krav på betesgång för mjölkcor i lösdrift bör utredas.

Motivering

För mjölkcor finns det detaljerade och mycket specifika lagkrav på utevistelse. De är generella och bindande. Staten ålägger varje svensk mjölkko – genom dess ägare – att sommartid vara på bete minst sex timmar per dag, under två månader i Norrland och under tre månader i Norra Götaland och Svealand. I södra Götaland ska korna gå ute i minst fyra månader. Under huvuddelen av dygnet sommartid, och under de allra flesta av årets månader, vistas korna i sitt kostall.

Under många århundraden har korna i Sverige vintertid stått uppbundna på båspallar i ladugårdar, fått foder och mjölkats. När gräset började växa släpptes de ut på bete. Fortfarande står de flesta kor uppbundna på båspallar och de behöver gå ut på bete sommartid. Så var det i Astrid Lindgrens värld och så är det än idag. Här bör beteslagen finnas kvar.

Frågan är dock om precis alla mjölkcor måste ut på bete idag. Nya kostallar byggs i stort sett enbart för lösdrift, mjölkorna rör sig där fritt mellan foderplats, mjölkning och viloplats, och man har oftast tillgång året runt till rymliga rasthagar. Den bonde som övergår från båspallar till lösdrift investerar mycket stora belopp i kornas djurmiljö, och korna går fria i kostallet till skillnad från i båsladugården. Kon producerar mycket mjölk varje dag och har det bra och trivs i sitt kostall. Ofta är besättningarna allt större med flera hundra kor. Moderna mjölkrobotar och automatisk, datastyrd utfodring är inte alltid så enkla att kombinera med grönbete. I synnerhet gäller det om betesmarken är på ett visst avstånd från stallet. Ska korna enbart beta intill

stallet uppstår problem med upptrampade ängar och hagar som delvis kommer att förstöras. År sommardagarna varma, regnar det mycket eller finns det mycket insekter, avstår korna ofta från att gå ut på bete även om de har möjlighet till det. Dessutom är betesperioden relativt kort.

Redan idag ges dispenser för en del besättningar och vi bedömer att antalet dispenser kommer att öka i framtiden. Det blir helt enkelt nödvändigt för att klara en rationell drift. Istället för att då i fall efter fall besluta i annan riktning än den lagstiftningen föreskriver, anser vi att det är bättre att göra en översyn av gällande regelverk.

Det stora bekymret för den svenska mjölkproduktionen där djurmiljön är i världsklass, är att både antal kor och mjölkproduktion minskat i flera decennier medan produktionen upprätthållits i de allra flesta EU-länder. Där finns det inga lagar om betestider. I Finland är efterfrågan på finsk mjölk lika stor som den är på svensk mjölk i Sverige, trots att mjölkkor i lösdrift inte behöver gå ut på bete.

Många av mjölkbönderna med moderna lösdriftsstallar upplever att den fyrkantiga beteslagen är för detaljerad och ibland svår att uppfylla. Kontroller visar att kanske flera tiotals procent av samtliga besättningar inte alltid klarar lagen. Kraven ökar på fler kontrollanter och strängare straff. Är detta verkligen en rätt väg? Borde inte istället regelverken förenklas för kor i lösdrift?

En väg som istället bör övervägas är att ge mer utrymme för den enskilde lantbruksföretagaren att i dialog med djurskyddsinspektören utforma en bra djuromsorg för sina kor. Lagkravets grund ska vara en bra djuromsorg. Finns det ett lösdriftsstall borde inte beteskravet vara tvingande. Vi vill poängtera att förändringen inte berör mjölkkor som är uppbundna på båspallar. Vill mejeriet eller t.ex. Kravkonceptet ladda sin mjölk med mervärdet "betesdrift" kan man själv uppställa regler om detta och marknadsföra detta. Självfallet kommer de flesta lösdriftsbesättningar att ha tillgång till sommarbete även om lagkravet tas bort.

Vi tror på enklare regelverk och mer frihet under ansvar för den enskilde lantbrukaren där kontrollerna kan ha en flexibilitet utifrån grundkravet "en bra djuromsorg". Mot bakgrund av detta och med tanke på strukturförändringarna vad gäller mjölkdjursbesättningar och lösdriftens expansion föreslår vi att lagstiftningen om krav på betesgång för kor i lösdrift bör utredas.

Stockholm den 29 september 2008

Staffan Danielsson (c)

Lennart Pettersson (c)